

بی‌خوا بودم و حدم را زخمی‌ای یورستی ندانسته باشی. دوربینش آمده بود، می‌خواست به قول خودش چیزی قاپ ببیند که مردم عادی قادر به دیدنش نباشند. چاره ما حوالی خیابان اوسمید شروع شد. به سمت میدان وحدت اسلامی و از کچه‌سپس کچه‌های بازارچه شاپور به سمت بازار حرکت کردیم. رفیق عکاس ما همان اول مسیر، دوربینش را درآورد و شروع کرد به عکاسی. از درهای سیاهیوش شده تا کودکان و مردان زنان و پیرزنان که به پاره‌نبرد درآمد بودند. اول بازارچه پیرمردی دستم را گرفت؛ پرسید: «شما از تلویزیون آمده‌اید؟» گفتم: «چطور پدر زان؟» گفت: «آخ شما و این عکاس کوله‌پشتی‌ها اینجا شبیه مستندسازها یا خبرنگارها ه برای یک پروژه شخصی عکاسی می‌کنیم.» گفت: «ما ما نشون تون بدم.» پیچیدیم در اتاقی قدیمی و کاملاً خالی یک کتیبه سیاه عزا بالسرورودی نصب بود و پس از سلام پرسیدم: از ۱۲۹۲ اینجا تاخته است؟ جواب گرفتم: «بله، پستی مشغول شله‌زرد می‌شدند و این شله‌زردها سا روی او شاد شله‌زردی که بار می‌خوردن نام ما ابعید...» جذاب تر شده بود. قرار شد برویم «با حسینی» که روی حیاط خانه پستی شدیم. حیاط کوچک نبود، اما این حیاط مشغول کار بودند که بزرگی حیاط به چشم نمی‌آمد. بغضی در چرمانشان جمع شده بود. گفت: «ببینید ناوا نشسته...» چند تا از زن‌ها با حراف و آگریه افتادند. به دیگ بسته بودند. ما اگر زاویه‌ای درست به گردن‌تان می‌شد شله‌زرد ببینید. به حسینی که پیرمردی شاد شله‌زرد دیدم خودم فکرم می‌کردم آدمی کار گذلش صاف باشد حتی روی عکاس‌مان چیزی رامی‌بیند که مردم عادی قادر به دیدن

در فضیلت روضه‌های خانگی

خانواده بیش از پیش می‌افزاید و محفل بسیار مناسبی در جهت اجرای صلوة رحم است. با این‌که روضه و روضه‌خوانی در مصائب ائمه (ع) به زمان خود این بزرگواران بازمی‌گردد اما منابع تاریخی، پیدایش جلسات روضه‌خوانی در ایران را به زمان صفویان نسبت می‌دهند.

یک آیین به قدمت ۵۰ سال که حالا چند سالی است جان گرفته و دارد احیا می‌شود، روضه‌های خانگی از جمله مظاهر دلدادگی مردم ایران به اهل بیت پیامبر اسلام (ص) است که حال و هوای صفای خاص خود را دارد. روضه خانگی بر تقویت روابط میان اهالی محل و

تربیت دینی اهل خانه

تربیت دینی اهل خانه

سال‌های سال بود که بسیاری از لزوم احیای روضه‌های خانگی می‌گفتند اما هر چه بود فراگیری کرونا در سه سال گذشته و اعمال محدودیت‌ها باری پرهیز از تجمعات باعث شد این سنت دیرینه به نوعی جان بگیرد و احیا شود. حالا بسیاری از کارشناسان مذهبی باور دارند اثرات احیای این روضه‌ها را می‌توان در وجوه مختلفی از زندگی اجتماعی خانواده‌ها مشاهده کرد. حجت‌الاسلام سیدحسین آصف‌الحسینی یکی از کارشناسان مذهبی است که باور دارد اقامه روضه در خانه‌ها آثار اثری اجتماعی مهمی برای فرد و خانواده به‌ویژه فرزندان دارد و کودکان برای می‌شوند ذکر اهل بیت (ع) از اجزای لاینفک زندگی بوده و این امر باعث تربیت دینی و اجتماعی آنان می‌شود. او می‌گوید با برگزاری روضه خانگی، متولیان تلاش می‌کنند تا خود را در نوع پوشش، گفتار، رفت و آمد، کمک به دیگران و در رعایت مساوات و انصاف به اهل بیت (ع) نزدیک کنند.

جامعه ایرانی رونق داشته و می‌توان با فرهنگسازی آن را دوباره رونق داد. سیدشمس‌الدین موسوی دیگر کارشناس مذهبی می‌گوید برای برپایی روضه‌های خانگی، نیازمند فرهنگسازی هستیم و با این امر مهم می‌توانیم بحیثیتان را به اهل بیت (ع) نشان دهیم.

این مبلغ دینی می‌گوید زمانی که روضه‌های خانگی به صورت سیار برگزار شود، ممکن است بسیاری از کسانی که در همسایگی یا از بستگان و دوستان ما بوده اما اهل مسجد، هیأت و حسینیه نیستند در این محافل شرکت کنند و به این شکل آنان نیز از برکات و فیوضت معارف اهل بیت (ع) بهره‌مند شوند.

بی‌تکلف با نیت خالص

سنت برپایی روضه‌های خانگی جزئی از میراث معنوی فرهنگ شیعی به شمار می‌آید که ریشه در باورها و اعتقادات مردم این سرزمین دارد. این مجالس علاوه بر برکت و بهره‌مندی‌هایی که برای صاحب‌خانه دارد موجب اتفاقات خوبی می‌شود. صله رحیم،

طول عمر و ازدیاد رزق و روزی،
مناجات و نماز که در کتاب آمده است.

روژه‌های خانگی و فرهنگ‌سازی

باجمعیت زیاد داشت. مهم نیت و برگرزای یک مراسم بی تکلف است. آیت... قاضی در این باره فرمودند: «در عزاداری و زیارت حضرت سیدالشهدا علیه السلام مسامحه ننمایید، روزه هفتگی ولو دو سه نفر باشد، اسباب گشایش امور است و اگر هفتگی هم نشد دهه اول محرم ترک نشود».

گره‌گشایی از دوستان

دلیل بسیاری را می‌توان برای محاسن برگزاری روضه‌های خانگی برشمرد: از آشنایی و انس کودکان با اله بیت و ایجاد ارتباط قوی بین روضانیت و ارادان در روضه‌های خانگی گرفته تا تقویت روابط میان اله محل و خانواده و ازدیاد رزق و ام. روزی. اما شاید یکی از مهم‌ترین محاسن احیای این روضه‌ها در عصر و زمانه کنونی، آگاهی از وضعیت دوستان و آشنایان باشد. روضه‌های خانگی فرصت خوبی است تا از مشکلات و گرفتاری‌های اطرافیانمان باخبر شویم و قدمی از سرت‌های خود در همین گرفتاری برداریم. یکی از هندهای خوب در همین زمینه، ایجاد صندوق خیر الحسنه در بعضی از این مجالس است. صندوقی که می‌تواند گرفتاری‌های مالی و معیشتی شرکت‌کنندگان در روضه‌ها را برطرف کند. درباره نواب کار گزینشی از مومن آیات و روایات فراوانی وجود دارد. در همین باره امام روف فرمودند: «خودس گره از مومنی کشاید و غمی را از او بزداید، هر کس در کار قیامت، کار بسته او را می‌کشاید و اندوهش را می‌زداید.»

آثاری ادبی که به شکل داستانی به واقعه کربلا پرداختند

روایت روز واقعه

شماره شامی مجید قیصری

کتاب شماس شامی نوشته مجید قیصری در سال ۱۳۸۷ منتشر شد که روایت تاریخی واقع‌عاشق‌دار قالب داستان است. این کتاب با نگاه نو اثر برجسته‌ای در میان رمان‌های تاریخی است زیرا با زاویه دید متفاوت از سایر آثار بیان شده است. کتاب شماس شامی از زبان یک غیرمسلمان مطرح می‌شود و همین موضوع باعث شده کتاب بدون هیچ‌جنب‌داری مسائلی پس از حاشیه عاشق‌دار بیان کند. این کتاب در دست‌آستانی مربوط به سال ۶۱ هجری قمری است که طی ۲۸ فصل کوتاه و روان با زوگی می‌شود. در پشت جلد این کتاب آمده است: «داستان اگر اجازه ندارد تاریخ را تحریف کند اما این توان و ظرفیت را دارد است که تاریخ را از زاویه نو به روایت بنشیند. گویی که آن را دوباره می‌آفریند. در شماس شامی برهه‌ای از تاریخ می‌کرک باز هم تکرار می‌شود و هنوز نامکرر است.» موفقیت کتاب شماس شامی که پیستر و حوادث آن محرم سال ۶۱ هجری قمری را با روایتی جذاب، متنوع وابن بار با تلیقی از ادبیات معامی به مخاطب خود ارائه کرده است، ریشه در همان جمله کوتاه مجید قیصری در پشت جلد شماس شامی دارد. او این بار تاریخ را از زاویه نو به روایت ننشته است و داستانی را با زوگی می‌کند که با وجود تکرار و تکرار و تکرار حدیث نامکرر برای مخاطب آن چنان جذاب است که در همراهی با شماس شامی محالی برای آرامش به چشمانش نمی‌دهد و از زمانی که کتاب را در دست می‌گیرد تا گاه به پایان رساندنش، روح جستجوگر و پرسشگر او آرام نمی‌نشیند.

سقای آب و ادب سید مهدی شجاعی

سقای آب و ادب به قلم سید مهدی شجاعی روایتی است از وفاداری و شخصیت بزرگ مردی که نام او در فرهنگ تشیع و اسلام با برادری و پشتیبانی از حق تا آخرین لحظه ای که جان در بدن داشت گره خورده است. داستانی از دلآوری ابوالفضل عباس (ع) که یار و یاور امام حسین (ع)، علمدار لشکر حق و سقای آب و ادب بود. در مدح و ستایش شخصیت بلند ایشان و ایضا در توصیف واقعه غلیم عسرا، کارهای زیاده نوشته شده اما سید مهدی شجاعی نویسنده خوش قلمی که آثار او همواره توجه مخاطبین و جلب کرده، این بار نیز اثری متفاوت در ژانر داستانی خلق کرده که هم منطقی و هم احساسا این واقعه و نقش حضرت عباس (ع) را در آن به تصویر کشیده است. سقای آب و ادب روایتی است در ده فصل که هر کدام، قسمتی از شخصیت عباس (ع) را علی‌ار ارتباط با حضرت علی (ع)، حضرت فاطمه (س)، حضرت ام‌البین (س)، امام حسین (ع)، حضرت زینب (س) و حضرت سکیه (س) به تصویر می‌کشد. هر کدام از این نام‌ها، عنوانی است بر فصل‌های سقای آب و ادب که در کنار آن‌ها سه فصل دیگر با نام‌های عباس مواسات، عباس ادب و عباس فرشتگان نیز به رشته تحریر درآمده است. سید مهدی شجاعی با اشاره به این نکته که هر فصل کتاب به دقت بر اساس مستندات تاریخی به نگارش درآمده، تأکید می‌کند که قسمت اعظم اثر موثق و مستند بوده اما قسمت‌هایی از آن هم از ذوق هنری شخص نویسنده و از ارادت خاص او به شخصیت این چهره بزرگ جهان اسلام منش گرفته و صرفاً نظرات شخصی جهت تامل ادبی و ستایش حضرت عباس (ع) است.

فراموشان داوود غفارزادگان

نوشتن درباره رویدادها و شخصیت‌های مذهبی، کار چندان ساده‌ای نیست. نویسنده هم باید با عناصر داستانی آشنا باشد و داستانی خواندنی بنویسد هم باید تاریخ را بشناسد و دروایت آن رویداد یا پایان زندگی شخصیت‌های مقدس چون پیامبر اکرم (ص) و امامان چهار اشتباه نشود. نویسندگانی که درباره امام حسین (ع) و یارانش رویداد بزرگی چون شامو را می‌نویسند از یک طرف بهتر است جزئیات تاریخی را بداند و از سوی دیگر بتوانند در قالبی تأثیرگذار و بانگ‌های تازه، از کسی یا کسانی بگویند که با لاترین و زیباترین درجه از بخشش را در تصویر کشیدند و مرگ رنگین را بر زندگی تنگین برتری دادند. کتاب «فراموشان» با این عنوان داستانی از واقعه کربلا نوشته داوود غفرارزادگان است. این اثر از ع روایت با عنوانین روایت قاصد والی مدینه، روایت همسر زهیرین قین، روایت یکی از سربازان حرف زبید ریاحی، روایت غلام عبدالله بن زیاد، روایت یک کاتب گمنام و روایت قیس بن اشعث تشکیل شده. هر قصه نیز از زبان فردی که در این وقعه شرکت داشته یا شاهد آن بوده، روایت شده است. سرانجام، با به هم پیوستن این تکه خاطره‌ها، خواننده به کل واقعه می‌رسد که حدیث همیشه زنده کربلا را در ذهنش جاودانه می‌کند. یکی از ویژگی‌های کتاب همان‌گونه که از عنوان آن برمی‌آید این است که نویسنده به سراغ افرادی رفته است که از نگاه مقتل نویسان پوشیده مانده‌اند و فراموش شده‌اند. اگرچه روایت او سرانجام همان حادثه عظیم را بازماندگی می‌کند، اما این بار افرادی مانند تامه، والی مدینه، همسر زهیرین قین، یکی از سربازان حربین زبید ریاحی و... روایان واقعه کربلا هستند.

فتح خون سید مرتضی آوینی

شهید مرتضی آوینی قلمی قوی و نگاه عمیق دارد. در جی جای آثار او می توان بیشش خاص او را دید. یکی از درون مایه های اصلی آثار آوینی، انسان و انسانیت به خصوص در دوران مدرنیته و سکولاریسم قرن بیستم است. آوینی از شرایط انسان جدید در جهان مدرن که مانند یک دستگاه عظیم به صورتی هراس آور و غیرانسانی با تأکید بر نظم و قدرت مأمینی کار می کند، سخن می گوید. شرایطی که در آن انسانیت، آزادی و اختیار آدمی روز به روز کاهش می یابد و انسان ناگزیر بی شخصیت و کیفیت معنوی اش را از دست می دهد. از این رو، آوینی در کتاب فتح خون، عاشورا را تحولی می داند که قادر است به عنوان منبعی تمام نشدنی در هر دوره و زمانه ای وضعیتی جدید در برابر آدمی قرار دهد و نجات دهنده ای او از جهان تنگ و روزمرگی های کوچک او باشد. روایت محرم می تواند احساس حیرت انگیز وجود و حضور در جهان را به خواننده اش یادآوری کند. روایت داستان آوینی در کتاب «فتح خون» که از زبان یک راوی بی طرف روایت می شود، به لحاظ ایجاد حس تعلیق و گره زدن احساس مخاطب با عمق آنچه در زمین خشک کربلا می گذرد می توان در زمره بهترین های ادبیات عاشورایی ارزیابی کرد. یکی از هدف های کتاب است. نویسنده به زیبایی تمام از عهده اش برآمده است. «... و تو ای آنکه در سال شصت و یکم هجری هنوز در ذخایر تقدیر نهفته ای و اکنون، در این دوران جاهلیت ثانی و عصر توبه بشریت، پای به سیاره زمین نهاده ای.»